

Міністерство освіти і науки України
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
Інститут гуманітарної підготовки та державного управління

ЗАТВЕРДЖУЮ

В. о. директора Інституту
гуманітарної підготовки та
державного управління
БОГДАН ГРИВНАК
« 30 » 08 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

УПРАВЛІННЯ КОМУНАЛЬНОЮ ВЛАСНІСТЮ

Освітній рівень

Магістр

Галузь знань

28 – Публічне управління та адміністрування

Спеціальність

281 – Публічне управління та адміністрування

Освітня програма

Публічне управління та адміністрування

Статус дисципліни

Вибіркова

Мова викладання

Українська

Розробник:

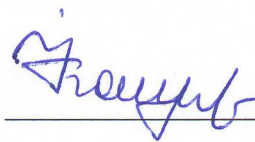
Доцент кафедри
публічного управління, адміністрування і
національної безпеки,
к.е.н.

Назар КОСАРЕВИЧ

Схвалено на засіданні кафедри публічного управління, адміністрування
і національної безпеки
Протокол від «28»_серпня_ 2025 року №_1_.

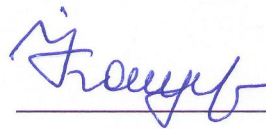
Завідувач кафедри
публічного управління, адміністрування і
національної безпеки,
д. держ. упр., професор

Іван ЛОПУШИНСЬКИЙ

Узгоджено:

Завідувач випускової кафедри
публічного управління, адміністрування і
національної безпеки,
д. держ. упр., професор

Іван ЛОПУШИНСЬКИЙ

Гарант ОП «Публічне управління
та адміністрування»,
к. держ. упр., доцент

Лариса МОСОРА

1 ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Мета і завдання дисципліни	Метою дисципліни є набуття здобувачами вищої освіти компетентностей щодо одержання, оновлення та поглиблення знань з питань управління комунальною власністю; освоєння теоретичних засад управління комунальною власністю з позиції її специфіки та різноманітності форм власності; висвітлення питання генезису управління власністю; вивчення сутності та специфіка комунальної власності; дослідження теоретичних засад управління власністю як об'єкта управління; дослідження методів управління комунальною власністю в умовах децентралізації і проблематики її еволюції. Завдання дисципліни: формування студентами навичок щодо використання законодавчих засад управління комунальною власністю у професійній діяльності органів публічної влади та місцевого самоврядування; ознайомлення студентів з основами діяльності у сфері орендних відносин та особливостями застосування механізмів реалізації чинних інструментів підвищення статусу майнової спроможності місцевого самоврядування.
Посилання на розміщення дисципліни на навчальній платформі	https://dn.nung.edu.ua/enrol/index.php?id=3472
Попередні вимоги для вивчення дисципліни / пререквізити	-
Постреквізити	-
Результати навчання	РН01. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій ухвалення управлінських рішень. РН06. Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації управлінських та загальноорганізаційних структур. РН11. Розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та Євроатлантичної інтеграції, ураховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень.
Компетентності	ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК04. Здатність удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні. ЗК05. Здатність ухвалювати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології. ЗК08. Здатність ініціювати, планувати та управляти змінами для вдосконалення наявних та розроблення нових систем. СК02. Здатність організовувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери. СК03. Здатність організовувати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій, зокрема розробляти заходи щодо впровадження електронного урядування в різних сферах публічного управління та

	адміністрування. СК06. Здатність здійснювати професійну діяльність з урахуванням потреб забезпечення національної безпеки України. СК10. Здатність ухвалювати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції.
Підсумковий контроль, форма	Екзамен
Перелік соціальних, «м'яких» навичок(soft skills)	Комунікація, критичне мислення, стресостійкість, відповідальність, вміння працювати у команді, лідерські навички

2 ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1) щодо відвідування занять і поведінки на них

Згідно Положення про організацію освітнього процесу в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу відвідування здобувачами вищої освіти всіх аудиторних занять з запропонованої дисципліни за чинним, протягом семестру, розкладом є обов'язковим (<https://surl.lu/tqaerf>). Усі види навчальних занять можуть проводитися аудиторно, дистанційно (з використанням технологій дистанційного навчання) або у змішаному форматі. Конкретні форми навчання обумовлюються безпековою ситуацією та регулюються відповідними рішеннями адміністрації університету.

Спізнання на заняття не допускаються. Здобувачі вищої освіти протягом аудиторного заняття: активно працюють над виконанням необхідного обсягу навчальної роботи, поведуть себе дисципліновано, залишають аудиторію тільки за дозволом викладача та сприяють підтримці належного санітарного стану в навчальних приміщеннях. При роботі в режимі відеоконференцій здобувачі повинні працювати із ввімкненими відеокамерами, приєднуватися до заняття з персональної пошти. Найменування акаунту здобувача повинно містити його прізвище та ім'я для повної ідентифікації його особи. Усі види навчальних робіт і завдань слід виконувати вчасно, щоб зберігати загальний темп курсу, котрий сприяє ефективному засвоєнню матеріалу. Пропущені практичні заняття без поважних причин, зазвичай, відпрацьовуються.

2) щодо дотримання принципів академічної доброчесності

В університеті жодні форми прояву академічної недоброчесності не толеруються. Усі процедурні питання, які пов'язані з дотриманням принципів академічної доброчесності в процесі вивчення даної дисципліни студентами (здобувачами вищої освіти) регламентуються Положенням про академічну доброчесність працівників та здобувачів вищої освіти ІФНТУНГ (<https://surl.li/wyfgzf>). Обов'язковою умовою вивчення дисципліни є дотримання всіма учасниками освітнього процесу принципів академічної доброчесності. Неприпустимими вважаються елементи плагіату, списування під час виконання контрольних завдань (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв), фальсифікація та фабрикації в письмових роботах і виступах. Здобувачам слід виявляти самостійність у виконанні завдань, дотримуватися коректності посилань на джерела інформації.

При недотриманні академічної доброчесності при виконанні робіт, такі роботи анулюються, а студент повинен повторно виконати завдання самостійно. У випадку відхилення від дотримання принципів академічної доброчесності – реагування відбуватиметься відповідно до Положення про академічну доброчесність працівників та здобувачів вищої освіти ІФНТУНГ.

3) щодо оцінювання

Оцінювання здобувачів під час навчання здійснюється за 100-бальною шкалою. За умови виконання всіх видів робіт та завдань, які передбачені навчальним планом та підтвердження опанування на відповідному рівні результатів навчання (за семестр отримано не менше 35 балів

за шкалою ЄКТС) здобувач вищої освіти допускається до семестрового контролю (екзамену) з дисципліни. Усі процедурні питання, які пов'язані з оцінюванням знань студентів (здобувачів вищої освіти), в процесі вивчення ними даної дисципліни, регламентуються відповідними положеннями університету. Такими основними документами є: Положення про організацію освітнього процесу в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу (<https://surl.lu/tqaerf>); Положення про систему поточного та підсумкового контролю результатів навчання здобувачів освіти (<https://surl.lt/zdyorv>), Положення про організацію поточного, семестрового контролю та атестацію здобувачів вищої освіти із застосуванням дистанційних технологій (<https://surl.li/gljhaw>).

4) щодо кінцевих термінів (дедлайнів) та перескладання

Відпрацювання пропущених занять здійснюється у відведений для цього час відповідно до графіку проведення консультацій викладачами кафедри публічного управління, адміністрування і національної безпеки. Не виконане завдання здобувачем вищої освіти під час аудиторного практичного заняття підлягає захисту в позааудиторний час до наступного практичного заняття відповідно до графіку консультацій. За виконання такого завдання здобувачу нараховується зменшена кількість балів. Обсяги зменшення балів залежать від складності та трудомісткості завдання й доводяться викладачем до відома здобувача наперед. Умови допуску до перескладання модульного та підсумкового контролів, графік і форми перескладання регламентовані Положенням про організацію освітнього процесу в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу (<https://surl.lu/tqaerf>).

5) щодо визнання результатів навчання у неформальній освіті (у випадку наявності такої можливості)

Визнання результатів неформального та/або інформального навчання здобувача вищої освіти можливе при поданні здобувачем заяви щодо визнання; ідентифікації задекларованих у письмовій формі результатів неформального та/або інформального навчання, які підлягають оцінюванню за даною дисципліною: оцінювання задекларованих результатів навчання особи; прийняття рішення про визнання та зарахування особі відповідних освітніх компонентів (складових освітніх компонентів) освітньої програми або відмову у визнанні, згідно Положення про порядок визнання результатів навчання отриманих у неформальній та інформальній освіті в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу (<https://surl.lu/awvoid>). Результати пройденого здобувачем онлайн курсу можуть бути враховані як частина даної навчальної дисципліни, якщо вони відповідають окремим елементам змісту робочої програми та забезпечують необхідні компетентності і програмні результати навчання даної дисципліни.

Уніфікована інформація

6) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до Положення про звернення здобувачів вищої освіти з питань, пов'язаних з освітнім процесом, затвердженого наказом ректора університету № 43 від 24.02.2020 року. Ознайомитись з документом можна за покликанням <https://surl.lu/bprhft>

7) щодо конфліктних ситуацій

Спілкування учасників освітнього процесу відбувається на засадах партнерських стосунків, взаємопідтримки, взаємоповаги, толерантності та поваги до особистості кожного, спрямованості на здобуття істинного знання. Вирішення конфліктних ситуацій здійснюється відповідно до Положення про вирішення конфліктних ситуацій в ІФНТУНГ, затвердженого наказом ректора університету № 44 від 24.02.2020 року. Ознайомитись з документом можна за покликанням <http://surl.li/lxrxb>

8) щодо опитування здобувачів

Після завершення курсу здобувачу надається можливість пройти опитування стосовно якості викладання дисципліни за покликанням <https://nung.edu.ua/departament/yakist-osviti/04-anketuvannya>

9) щодо політики використання інструментів генеративного штучного інтелекту в навчальному процесі

Всі учасники освітнього процесу повинні дотримуватися базових принципів використання інструментів генеративного штучного інтелекту відповідно до Положення про загальні політики використання інструментів генеративного штучного інтелекту в навчальному процесі ІФНТУНГ, затвердженого наказом ректора університету від 15.03.2024 року № 82. Ознайомитись з документом можна за покликанням <https://salo.li/1E36Aae>

3 ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1 Обсяг навчальної дисципліни

Ресурс годин на вивчення дисципліни «Управління комунальною власністю» згідно з чинним НП, розподіл за семестрами і видами навчальної роботи характеризує таблиця 1.

Таблиця 1 – Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни

Найменування показників	Усього	Семестр 3
Кількість кредитів ECTS	4,5	4,5
Загальний обсяг часу, год.	135	135
Аудиторні заняття, год., у т.ч.:	34	34
– лекційні заняття	18	18
– практичні/семінарські заняття	16	16
– лабораторні заняття		
Самостійна робота, год	101	101
Форма семестрового контролю (іспит, залік, захист КР, захист КП)	Екзамен	Екзамен

3.2 Лекційні заняття

Тематичний план лекційних занять дисципліни характеризує таблиця 2.

Таблиця 2 – Тематичний план лекційних занять

Шифр	Назви модулів (М), тем (Т) та їх зміст	обсяг годин	Література
М 1	ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ КОМУНАЛЬНОЮ ВЛАСНІСТЮ	6	
Т 1.1	Теоретичні засади комунальної власності Походження терміну "комунальна власність". Сутність та визначення комунальної власності. Поняття, суть і концепція комунальної власності в Україні.	1	1, 2, 6, 7, 8, 10
Т 1.2	Становлення та розвиток інституту комунальної власності в Україні Історичні передумови формування інституту комунальної власності в Україні. Етапи становлення комунальної власності в Україні. Особливості формування комунальної власності в Україні. Порядок обліку комунальної власності. Процедура інвентаризації об'єктів комунальної власності. Європейський досвід формування та використання комунальної власності.	1	2-6, 8, 15-19
Т 1.3	Законодавче регулювання правових засад державної та комунальної власності в Україні Правове регулювання підстав набуття комунальної власності. Набуття власності територіальними громадами. Врегулювання питань передачі майна комунальної власності на рівні територіальних громад. Законодавче підґрунтя відносин щодо комунальної власності у місцевому самоврядуванні.	2	4, 5, 7, 11, 18, 19
Т 1.4	Поняття власності і право власності Види власності. Типи власності. Поняття спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст. Об'єкти і суб'єкти власності. Форми власності. Економічний зміст власності. Право комунальної власності. Суть та значення реєстру комунальної власності Створення і ведення Реєстру об'єктів нерухомого майна.	2	2, 3, 6, 7, 8, 33-45
М 2	СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ КОМУНАЛЬНОЮ ВЛАСНІСТЮ В УКРАЇНІ	6	
Т 2.1	Механізми управління комунальною власністю. Приватизація. Оренда. Самостійне використання майна територіальною громадою. Спільне використання об'єктів комунальної власності. Безоплатна передача комунального майна. Лізинг. Концесія. Продаж об'єктів великої приватизації. Продаж об'єктів малої приватизації. Порядок продажу об'єктів малої приватизації. Електронна торгова система у системі відносин з управління майном. Відомості, які має містити інформаційне повідомлення, що публікується органом приватизації в електронній торговій системі. Порядок оренди майна. Стадії укладення договору оренди.	2	1, 2, 13, 15, 49
Т 2.2	Система місцевого самоврядування та його роль в управлінні комунальною власністю Територіальна громада як суб'єкт права комунальної власності. Сутнісна характеристика місцевого самоврядування в Україні Зміст управління комунальною власністю територіальної громади. Організаційно-правові форми реалізації корпоративних прав територіальних громад. Право господарського відання і право оперативного управління комунальною власністю територіальної громади.	2	2, 3, 6, 14-18, 25, 30

Т 2.3	Повноваження органів місцевого самоврядування з управління комунальною власністю Система суб'єктів управління об'єктами права комунальної власності. Функції управління об'єктами права комунальної власності та повноваження суб'єктів управління комунальним майном. Повноваження суб'єктів щодо управління об'єктами права комунальної власності. Компетенція і повноваження сільських, селищних, міських рад та їх виконавчих органів щодо управління комунальною власністю.	1	7, 8, 11, 42-44, 57
Т 2.4	Порядок передачі державного майна в комунальну власність територіальної громади Зміст, об'єкти та процедура передачі державного майна у комунальну власність територіальної громади. Порядок прийняття рішень про передачу об'єктів права державної власності у комунальну власність територіальної громади. Документальне оформлення передачі державного майна у комунальну власність територіальної громади.	1	1-6, 12-14, 26-35
М 3	МАТЕРІАЛЬНА ТА ФІНАНСОВА ОСНОВА КОМУНАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В УКРАЇНІ	6	
Т 3.1	Матеріальна та фінансова основа місцевого самоврядування Фінансовий потенціал територіальної громади. Бюджетна політика на місцевому рівні в контексті раціонального використання комунальної власності.	2	1, 4, 8, 9, 13, 19, 25-26, 44-57
Т 3.2	Бюджетні аспекти управління комунальною власністю Бюджет територіальної громади. Бюджетна система України та її принципи. Структура місцевих бюджетів. Характеристика місцевих податків і зборів в Україні. Бюджет розвитку як елемент суб'єктних відносин у сфері комунальної власності. Джерела формування бюджету розвитку. Методи поповнення дохідної частини бюджету за рахунок неподаткових надходжень.	2	1, 4, 8, 9, 13, 19, 25-26, 44-57
Т 3.3	Гарантії фінансово-економічної самостійності місцевого самоврядування Комунальні підприємства як джерело доходів місцевих бюджетів. Раціональне використання комунальної власності як важливий резерв збільшення дохідної частини бюджету. Фінансова оцінка ефективності від здійснення процедури відчуження та оренди комунального майна.	1	1, 4, 8, 9, 13, 19, 25-26, 44-57
Т 3.4	Збалансоване управління соціально-економічним розвитком територіальних громад Регіональна політика сталого розвитку територій. Проектна діяльність місцевих громад у розвитку їхньої комунальної власності. Аналіз ресурсного забезпечення діяльності соціально-економічної системи територіальної громади. Стратегічне планування як перспектива розвитку територіальних громад.	1	1, 2, 10, 11, 16-19
	Разом	18	

3.3 Практичні заняття

Теми практичних (семінарський) занять дисципліни наведено у таблиці 3.

Таблиця 3 — Тематичний план практичних (семінарських) занять

Шифр	Назви модулів (М), тем (Т) та їх зміст	обсяг годин	Література
М 1	ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ КОМУНАЛЬНОЮ ВЛАСНІСТЮ	4	
Т 1.1	Теоретичні засади комунальної власності	1	1, 2, 6, 7, 8, 10
Т 1.2	Становлення та розвиток інституту комунальної власності в Україні	1	2-6, 8, 15-19
Т 1.3	Законодавче регулювання правових засад державної та комунальної власності в Україні	1	4, 5, 7, 11, 18, 19
Т 1.4	Поняття власності і право власності	1	2, 3, 6, 7, 8, 33-45
М 2	СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ КОМУНАЛЬНОЮ ВЛАСНІСТЮ В УКРАЇНІ	6	
Т 2.1	Механізми управління комунальною власністю	2	1, 2, 13, 15, 49
Т 2.2	Система місцевого самоврядування та його роль в управлінні комунальною власністю	2	2, 3, 6, 14-18, 25, 30
Т 2.3	Повноваження органів місцевого самоврядування з управління комунальною власністю	1	7, 8, 11, 42-44, 57
Т 2.4	Порядок передачі державного майна в комунальну власність територіальної громади	1	1-6, 12-14, 26-35
М 3	МАТЕРІАЛЬНА ТА ФІНАНСОВА ОСНОВА КОМУНАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В УКРАЇНІ	6	
Т 3.1	Матеріальна та фінансова основа місцевого самоврядування	2	1, 4, 8, 9, 13, 19, 25-26, 44-57
Т 3.2	Бюджетні аспекти управління комунальною власністю	2	1, 4, 8, 9, 13, 19, 25-26, 44-57
Т 3.3	Гарантії фінансово-економічної самостійності місцевого самоврядування	1	1, 4, 8, 9, 13, 19, 25-26, 44-57
Т 3.4	Збалансоване управління соціально-економічним розвитком територіальних громад	1	1, 2, 10, 11, 16-19
	Разом	16	

3.4. Лабораторні заняття

Лабораторні заняття з дисципліни не передбачені навчальним планом

3.5. Завдання для самостійної роботи студента

Перелік матеріалу, який виноситься на самостійне вивчення, наведено у таблиці 4.

Таблиця 4 – Види самостійної роботи

Найменування видів самостійної роботи	Кількість годин
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	12
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	28
Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	40
Підготовка до екзамену	21
Разом:	101

Перелік матеріалу, який виноситься на самостійне вивчення, наведено у таблиці 5.

Таблиця 5 — Матеріал, що виноситься на самостійне вивчення

	Назви модулів (М), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин	Література
М 1	ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ КОМУНАЛЬНОЮ ВЛАСНІСТЮ	8	
Т 1.1	Теоретичні засади комунальної власності Поняття, суть і концепція комунальної власності в Україні.	2	1, 2, 6, 7, 8, 10
Т 1.2	Становлення та розвиток інституту комунальної власності в Україні Хронологія розвитку муніципальної власності в Україні. Європейський досвід формування та використання комунальної власності.	2	2-6, 8, 15-19
Т 1.3	Законодавче регулювання правових засад державної та комунальної власності в Україні Врегулювання питань передачі майна комунальної власності на рівні територіальних громад. Законодавче підґрунтя відносин щодо комунальної власності у місцевому самоврядуванні.	2	4, 5, 7, 11, 18, 19
Т 1.4	Поняття власності і право власності. Право комунальної власності. Суть та значення реєстру комунальної власності Створення і ведення Реєстру об'єктів нерухомого майна.	2	2, 3, 6, 7, 8, 33-45
М 2	СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ КОМУНАЛЬНОЮ ВЛАСНІСТЮ В УКРАЇНІ	10	
Т 2.1	Механізми управління комунальною власністю Спільне використання об'єктів комунальної власності. Безоплатна передача комунального майна. Лізинг. Концесія. Продаж об'єктів великої приватизації. Продаж об'єктів малої приватизації. Електронна торгова система у системі відносин з управління майном.	2	1, 2, 13, 15, 49
Т 2.2	Система місцевого самоврядування та його роль в управлінні комунальною власністю Сутнісна характеристика місцевого самоврядування в Україні. Зміст управління комунальною власністю територіальної громади. Право господарського відання і право оперативного управління комунальною власністю територіальної громади.	2	2, 3, 6, 14-18, 25, 30
Т 2.3	Повноваження органів місцевого самоврядування з управління комунальною власністю Повноваження суб'єктів щодо управління об'єктами права комунальної власності. Компетенція повноваження сільських, селищних, міських рад та їх виконавчих органів щодо управління комунальною власністю.	2	7, 8, 11, 42-44, 57
Т 2.4	Порядок передачі державного майна в комунальну власність територіальної громади Порядок прийняття рішень про передачу об'єктів права державної власності у комунальну власність територіальної громади. Документальне оформлення передачі державного майна у комунальну власність територіальної громади.	4	1-6, 12-14, 26-35

МЗ	МАТЕРІАЛЬНА ТА ФІНАНСОВА ОСНОВА КОМУНАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В УКРАЇНІ	10	
Т 3.1	Матеріальна та фінансова основа місцевого самоврядування Бюджетна політика на місцевому рівні в контексті раціонального використання комунальної власності	2	1, 4, 8, 9, 13, 19, 25-26, 44-57
Т 3.2	Бюджетні аспекти управління комунальною власністю Характеристика місцевих податків і зборів в Україні. Джерела формування бюджету розвитку. Методи поповнення дохідної частини бюджету за рахунок неподаткових надходжень.	2	1, 4, 8, 9, 13, 19, 25-26, 44-57
Т 3.3	Гарантії фінансово-економічної самостійності місцевого самоврядування Комунальні підприємства як джерело доходів місцевих бюджетів. Фінансова оцінка ефективності від здійснення процедури відчуження та оренди комунального майна	2	1, 4, 8, 9, 13, 19, 25-26, 44-57
Т 3.3	Збалансоване управління соціально-економічним розвитком територіальних громад Проектна діяльність місцевих громад у розвитку їхньої комунальної власності. Аналіз ресурсного забезпечення діяльності соціально-економічної системи територіальної громади.	4	1, 2, 10, 11, 16-19
	Разом	28	

Контроль за опрацюванням тем, винесених на самостійне навчання, входить до поточного оцінювання за відповідними змістовними модулями.

Курсовий проєкт/робота не передбачено навчальним планом

4 НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Основна література

- Біла О. Г., Чуй І. Р. Фінанси: навч. посіб. Львів: «Магнолія 2006», 2024. 376 с.
- Бугіль С. Я. Фінансова стійкість та безпека місцевих бюджетів в умовах обмеженості фінансових ресурсів. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2016. Вип. 1. С. 55–60.
- Бурик З. М. Механізми управління комунальною власністю територіальних громад: теоретичні засади. *Наукові перспективи*. № 6 (36). 2024. С. 50-60.
- Бюджетний кодекс України : Закон України від 8 липня 2010 р. № 2456-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>
- Веклич В. О. Теоретичні основи правового регулювання інвестиційної діяльності в харчовій промисловості. *Інтелект XXI*. 2015. №1. С. 63-69.
- Волинець Т. В. Підстави набуття права комунальної власності територіальними громадами. *Європейські перспективи*. № 2. 2016. С. 99-104.
- Волошенко О. О. Підвищення ефективності управління муніципальною власністю. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. Дніпропетровськ: ДДАЕУ, 2017. № 2. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1031>.
- Гармата Є. Удосконалення управління комунальною власністю територіальних громад в умовах реформування місцевого самоврядування в Україні. *Аспекти публічного управління*. 2024. № 12 (3). С. 5-13. <https://doi.org/10.15421/152431>
- Глинський Н. Ю. Місцеве самоврядування як активний суб'єкт господарювання. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія: Логістика. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. № 892. С. 272–278.
- Гончаренко М. В. Підприємства комунальної форми власності в системі фінансового забезпечення сталого розвитку територій. *Теорія та практика державного управління*. 2014. Вип. 4. С. 204–211.
- Довженко, В. А., Першко, Л. О., & Сус, Ю. Ю. Планування фінансових ресурсів територіальних громад в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення України. *Проблеми*

- сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління та адміністрування. 2024. <https://doi.org/10.54929/2786-5746-2024-13-02-02>
12. Європейська хартія місцевого самоврядування. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_036#Text
13. Єрмоєнко А. Місцеві бюджети у системі фінансового забезпечення територіальних громад. Економічний вісник університету. 2023. Вип. 57. С. 132–137/
14. Інструменти управління майном комунальної власності територіальної громади. 2020. 172 с. URL: <https://surl.li/aawwke>
15. Канавець М. В. Сучасні підходи та зарубіжний досвід децентралізації публічної влади на місцевому і регіональному рівнях. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. 2015. №1. С. 215-235.
16. Карлін М. І. Публічні фінанси країн Європейського Союзу: навчальний посібник. Електронне видання. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки. 2024. 217с.
17. Конституція України від 28.06.1996 р. №254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
18. Косаревич Н. Управління фінансовими ресурсами територіальних громад у системі публічних фінансів. Координати публічного управління. 2024. № 1 (2). С. 171-192. <https://doi.org/10.62664/cpa.2024.01.08>
19. Косаревич Н. Б. Ефективність бюджетних програм як запорука розвитку фінансового потенціалу регіону. Науковий вісник Буковинського державного фінансово-економічного університету. Економічні науки: збірник наукових праць. Вип. 28. Ч. 3. Чернівці, БДФЕУ, 2015. С. 146-149.
20. Косаревич Н. Б. Видатки бюджетів місцевого самоврядування як складова управління бюджетним ресурсом територіальної громади. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Публічне управління та адміністрування. 2024. С. 53-57. <https://doi.org/10.32782/TNU-2663-6468/2024.5/09>.
21. Косаревич Н. Б. Комунальна власність як основа матеріального та фінансового забезпечення місцевого самоврядування в Україні. Розвиток національної економіки: теорія і практика: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції 3 – 4 квітня 2015 року, проведеної на базі ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”, м. Івано-Франківськ – Тернопіль: Крок, 2015. Ч. 3. С. 112-113.
22. Косаревич Н. Б. Фінансові аспекти управління комунальною власністю. Збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції “Соціально-економічний розвиток і якість життя населення регіону”. Івано-Франківськ, 2013. С. 55-58.
23. Косаревич Н. Б. Інституційні засади управління фінансами територіальних громад: тенденції, загрози та імперативи державної політики. Державне будівництво. № 1 (37)/2025. С. 372-384.
24. Косаревич Н., Росипайло І. Державно-приватне партнерство як інструмент управління фінансовим забезпеченням територіальних громад. Координати публічного управління. 2025. № 1 (4). С. 252-279. <https://doi.org/10.62664/cpa.2025.01.12>
25. Луніна І. О., Бондарук Т. Г. Публічні фінанси та міжбюджетні відносини: навч. посіб. Київ: ДП "Інформ.-аналіт. Агентство", 2019. 304 с.
26. Луніна І. О. Публічні фінанси в макроекономічній політиці зростання: монографія. НАН України, ДУ "Ін-т екон. та прогнозув. НАН України". К., 2020. 440 с.
27. Луніна І. О., Бондарук Т. Г. Публічні фінанси та міжбюджетні відносини: навч. посіб. Київ: ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2019. 304 с.
28. Місцевий економічний розвиток у територіальних громадах антикризові інструменти у воєнний і післявоєнний період: посібник для органів місцевого самоврядування. Львів, 2022. 75 с. URL: <https://decentralization.ua/uploads/library/file/838/LED.pdf>
29. Місцеві фінанси: конспект лекцій / укладач Проць Н. В. Луцьк: ВНУ ім. Лесі Українки, 2024. 180 с.
30. Організація управління майном територіальної громади. Частина перша, 2024. 177 с.

URL: https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/966/Posibnik_UMTG_P1_2024.pdf

31. Попович Д. В. Державно-приватне партнерство: світовий досвід та перспективи для України. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія :Економічні науки*. 2015. Вип. 10. Ч. 1.С. 39–42.

32. Про затвердження Порядку проведення електронних аукціонів для продажу об'єктів малої приватизації : Постанова Кабінету Міністрів від 10.05.2018 р. № 432. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/432-2018-%D0%BF#Text>

33. Про затвердження «Порядку відбору і авторизації електронних майданчиків для проведення електронних аукціонів малої приватизації : Постанова Кабінету Міністрів України від 10.05.2018 р. № 433. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/433-2018-%D0%BF#Text>

34. Про затвердження Методики оцінки майна : Постанова Кабінету Міністрів України від 10.12.2003 р. № 1891. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>

35. Деякі питання оренди державного та комунального майна : Постанова Кабінету Міністрів України від 3 червня 2020 р. № 483. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/483-2020-%D0%BF#Text>

36. Практичний порадник з питань управління потенціалом сталого розвитку територій в умовах децентралізації. Вип. 1 : Використання органами місцевого самоврядування інструментів управління фінансовими ресурсами територіальних громад / О. Ю. Бобровська, О. Ю. Матвєєва, А. Ю. Мунько. Дніпро: ДПІДУ НАДУ, 2016. 22 с.

37. Про державно-приватне партнерство: Закон України від 1 липня 2010 року № 2404-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17#Text>

38. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності : Закон України від 11.09.2003 р. № 1160-IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1160-15>

39. Про концесію: Закон України від 3 жовтня 2019 року № 155-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/155-20#Text>

40. Про місцеве самоврядування в Україні : закон Верховної Ради України від 21 травня 1997 року № 280/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>

41. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09.04.1999 р. № 586-XIV. Дата оновлення: 06.12.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text>

42. Про оренду державного та комунального майна: Закон України від 3 жовтня 2019 року № 157-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-20#Text>

43. Про передачу об'єктів права державної та комунальної власності: Закон України від 3 березня 1998 року № 147/98-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/147/98-%D0%B2%D1%80#Text>

44. Про приватизацію державного і комунального майна: Закон України від 18 січня 2018 року № 2269-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2269-19#Text>

45. Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні : Закон України від 12.07.2001 р. №2658-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2658-14#Text>

46. Романова Н. Г. Оптимізація управління комунальною власністю територіальних громад в Україні. *Держава та регіони. Серія: Державне управління*. 2016 р. №1. С.157.

47. Рудейчук С.В. Сутність та характеристики публічно-приватного партнерства в Україні: обліковий вимір. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. 2018. № 2 (40):С. 54-58.

48. Склярєва Т. А. Основні ознаки управління комунальним майном. *Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство»*. Випуск № 02. 2025. С. 705-709. <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2025.02.105>

49. Територіальна громада як базова ланка адміністративно-територіального устрою України: проблеми та перспективи реформування. К.: НІСД, 2016. 61 с.

50. Територіальна громада як базова ланка адміністративно-територіального устрою України: проблеми та перспективи реформування. К.: НІСД, 2016. 61 с.

51. Токарчук А. Актуальні питання власності у місцевому самоврядуванні URL: http://www.irbisuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN

52. Управління земельними ресурсами: методичні вказівки / уклали Наконечний Ю.І., Паньків З.П. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2024. 67 с

53. Управління комунальною власністю в умовах реформування місцевого самоврядування та розвитку міжмуніципального співробітництва. Навчальний посібник/За заг. редакцією Шкільняка М.М., Толкованова В.В., Журавля Т.В. Київ. 2019. 345 с.

54. Фінанси : навч. посібник / С. П. Стеценко, В. В. Титок, Н. В. Лисиця [та ін.] ; Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт. Київ : КНУБА, 2024. 189 с.

55. Фінансові детермінанти економічного зростання регіонів і громад України в умовах нестабільності: погляд крізь призму поведінкової економіки: монографія / за ред. Возняк Г.В. Львів: ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України, 2023. 557 с.

56. Цивільний кодекс України 16 січня 2003 року № 435-IV Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, №№ 40-44, ст.356.

57. Чичура М. Механізм забезпечення фінансової безпеки територіальних громад: теоретична концептуалізація. *Економіка та суспільство*. (69). 2024. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-69-119>

Інформаційні ресурси в Інтернеті

58. Державна служба статистики України: веб-сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

59. Міністерство фінансів України: веб-сайт. URL: <https://mof.gov.ua/uk>

60. Міністерство економіки України: веб- сайт. URL: <https://me.gov.ua/?lang=uk-UA>

61. Національний банк України: веб-сайт. URL: <https://bank.gov.ua/>

62. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: веб-сайт. URL: www.nbuv.gov.ua

5 ФОРМИ І МЕТОДИ НАВЧАННЯ Й ОЦІНЮВАННЯ

Форми навчання: лекції і практичні заняття, самостійна робота, консультації.

При вивченні дисципліни відповідно до наказу ректора ІФНТУНГ “Про шифрування методів навчання, методів і форм оцінювання” від 24.06.2021 р. №150 (<http://surl.li/dhwqf>) використовуються такі методи навчання: МН 1 – словесні методи (МН 1.1 – лекція, МН 1.2 – розповідь-пояснення, МН 1.3 – бесіда); МН 2 – наочні методи (МН 2.1 – ілюстрування; МН 2.4 – комп’ютерні і мультимедійні методи); МН 3 – практичні методи (МН 3.1 – вправи, МН 3.4 – практичні роботи); МН 7 – аналітичний; МН 10 – узагальнення, МН 11 – конкретизація, МН 17 – дослідницький, МН 18 – методи самостійної роботи вдома, МН 19 – робота під керівництвом викладача, МН 20 – інтерактивні методи (МН 20.2 – дискусія, МН 20.3 – мозковий штурм). Контрольні заходи: поточний та письмовий контроль (МФО 4, 6), іспит (МФО 1). Форми і методи навчання й оцінювання в межах даного курсу наводяться в табл. 6.

Таблиця 6 – Забезпечення програмних результатів навчання відповідними формами та методами

Шифр програмного результату навчання	Методи навчання (МН)	Форми і методи оцінювання (МФО)
РН 01	МН 1.1, МН 1.2, МН 2.1, МН 3.1, МН 7, МН 19, МН 20.2	МФО 1 – іспит МФО 4 – поточний контроль МФО 6 – письмовий контроль
РН 06	МН 1.1, МН 1.3, МН 2.1, МН 2.4, МН 3.1, МН 10, МН 11, МН 18, МН 20.2	МФО 1 – іспит МФО 4 – поточний контроль МФО 6 – письмовий контроль
РН 11	МН 1.1, МН 1.3, МН 2.1, МН 2.4, МН 3.1, МН 3.4, МН 7, МН 17, МН 18, МН 19, МН 20.3	МФО 1 – іспит МФО 6 – письмовий контроль

6. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Розподіл балів, які здобувачі освіти можуть отримати за результатами кожного виду поточного та підсумкового контролів, наведено в таблиці 7.

Таблиця 7 – Розподіл балів оцінювання

Види робіт, що контролюються	Максимальна кількість балів
<u>МОДУЛЬ №1</u>	100
Контроль засвоєння теоретичних знань змістових модулів ЗМ1	50
Контроль практичних навиків по практичних заняттях	50
<u>МОДУЛЬ №2</u>	100
Контроль засвоєння теоретичних знань змістових модулів ЗМ2	40
Контроль практичних навиків на практичних заняттях	60
<u>МОДУЛЬ №3</u>	100
Контроль засвоєння теоретичних знань змістових модулів ЗМ3	50
Контроль практичних навиків на практичних заняттях	50
Усього балів (Сумарна оцінка поточного контролю (По))	300/3
Іспитова оцінка (Іо)	100
Підсумкова семестрова оцінка (Со) у 2 семестрі	$Co = (Po + Io) / 2$

Сумарна оцінка поточного контролю (По) – сума оцінок поточного контролю здобувачів, а саме: результатів контрольних заходів, виконання практичних та інших робіт, передбачених робочою програмою. За умови виконання усіх видів робіт, передбачених навчальним планом та програмою і підтвердження опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримано 35 балів за шкалою ЄКТС), здобувач вищої освіти допускається до семестрового контролю з дисципліни у формі іспиту.

Іспитова оцінка (Іо) – це кількість балів за стобальною шкалою, яку здобувач отримав під час складання семестрового іспиту.

Підсумкова семестрова оцінка з навчальної дисципліни (Со) визначається за формулою – $Co = (Po + Io) / 2$.

Процедура проведення контрольних заходів регулюється Положенням про систему поточного та підсумкового контролю результатів навчання здобувачів освіти (<https://surl.lt/zdyorv>).

Для визначення ступеня оволодіння навчальним матеріалом з подальшим його оцінюванням застосовуються рівні навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, наведені в таблиці 8.

Таблиця 8 – Рівні навчальних досягнень

Рівні навчальних досягнень	Відсоток балу за виконання завдань	Критерії оцінювання навчальних досягнень	
		Теоретична підготовка	Практична підготовка
		Здобувач вищої освіти	
Відмінний	90...100	вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань	може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для вирішення поставлених перед ним завдань
Достатній	75...89	вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні недоліки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці	за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання
Задовільний	60...74	володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу	має елементарні, нестійкі навички виконання завдання
Незадовільний	менше 60	має фрагментарні знання (менше половини) у незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допускаються суттєві помилки	планує та виконує частину завдання за допомогою викладача

Результати навчання з дисципліни оцінюються за 100-бальною шкалою (від 1 до 100) з переведенням в оцінку за традиційною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» відповідно до шкали, наведеної в таблиці 9).

Таблиця 9 - Шкала оцінювання: національна та ECTS

Національна	Університетська (в балах)	ECTS	Визначення ECTS
Відмінно	90-100	A	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок
Добре	82-89	B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками
	75-81	C	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок
Задовільно	67-74	D	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків
	60-66	E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії
Незадовільно	35-59	FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як отримати залік або скласти іспит
	0-34	F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота

7 ЗАСОБИ НАВЧАННЯ

Навчальний процес відбувається в аудиторіях університету, оснащених мультимедійним обладнанням. У випадку дистанційного навчання робоче місце здобувача вищої освіти повинне бути обладнане ноутбуком або персональним комп'ютером з відеокамерою та мікрофоном з підключенням до мережі Інтернет.